Grigore Constantinescu

Comuna

NEGRAŞI

PITEŞTI MMXV

NEGRAŞI

COMPONENŢĂ: Comuna este formată din 4 sate: **Negraşi**; Bârlogu; Buta; Mozacu.
DISTANŢA FAŢĂ DE REŞEDINŢA JUDEŢULUI: 45 km.
SUPRAFAŢĂ: 75,2 km^2.
POPULAŢIE: 2.387 locuitori [1.123 M + 1.264 F] (2011).

ATESTARE DOCUMENTARĂ:

Bodineşti – 1535 [7043] iulie 30 (DIR, XVI, B, ŢR, vol. II, doc. 182)• ***Borobeică** – 1535 [7043] iulie 30 (DIR, XVI, B, ŢR, vol. II, doc. 182)• **Negraşi** – 1535 [7043] iulie 30 (DIR, XVI, B, ŢR, vol. II, doc. 182).

În contextul localităților componente, cea mai veche atestare documentară se consemnează în cazul satului Negrași.

Așezarea este atestată documentar inițial în hrisovul emis de cancelaria domnească a voievodului Radu Paisie la 30 iulie 1535, prin care se confirmă lui Șerb și altora „ocine în mai multe sate, printre care Negrașii de Sus și Negrașii de Jos".

Sit arheologic: Existenţa anterioară a unei comunităţi umane pe teritoriul actual este atestată prin Aşezarea dacică de la Negraşi, populată de daci liberi în epoca romană [sec. III p. H.]; în cursul investigațiilor, arhl. Dragoș Măndescu a descoperit, în anul 2001, printre altele, un „război de ţesut".

În Aşezarea de pe vâlceaua Berivoia datând din secolele IX-X p. H., locuitorii acesteia se ocupau cu creşterea animalelor, cultivarea pământului şi meşteşugurile – element relevat prin depozitul de unelte descoperit, compus din: brăzdar şi cuţit de plug, seceră, lingură pentru scobit butucul roţii de car, scoabă, daltă, baros.

TOPONIMIE:

- **Bârlogu** – toponim topografic format pe baza apelativului *bârlog* ≈ „vizuina unor animale sălbatice", dar şi cu sens peiorativ de „locuinţă" (în acest caz, referirea la aspectul aşezării este depreciativă).
- **Buta** – toponim social format pe baza apelativului *bute* cu sens multiplu: „butoi, dar şi butuc de roată", relevând, evident, ocupaţii locale.
- **Mozacu** – toponim; la origine, antroponimicul *Mozacu* format pe baza unui apelativ, *mozac* ≈ „om închis, tăcut; zdravăn, rezistent".
- **Negraşi** – toponim topografic format pe baza eponimului *Negrea* – atestat în tradiţia orală locală, şi din sufixul –*aşi*, care indică proveniența locuitorilor.

O variantă a determinării originii toponimului Negraşi asociază geneza acestuia cu un apelativ-poreclă *negraşi* ≈ „oameni cu o culoare mai închisă a pielii".

SPECIFIC ETNOCULTURAL:

Arhitectura populară locală prezintă caracteristici ale arhitecturii zonei de câmpie a judeţului Argeş. Sub raport constructiv, casele vechi erau realizate din lemn şi prezentau un plan bicameral (tindă şi odaie). În prima jumătate a secolului XX, se adoptă tehnica de edificare a pereţilor pe baza unei structuri din grădele de nuiele fixate, prin montanţi verticali, în „talpa" construcţiei şi, respectiv, în cosoroabele care formează cununa acoperişului.

Ulterior, se extinde tipul de casă în paiantă, al cărei element de susţinere îl constituie un schelet de furci din lemn fixate în „talpă" şi în „cununa" acoperişului, pe care se bat

„paiantele" din lemn de salcâm sau din alte esenţe tari. În spaţiul dintre paiante, se introduce lut preparat special. Pereţii sunt tencuiţi cu un amestec din pământ şi paie tocate. Pentru a se preveni incendiile, peretele din dreptul vetrei se construieşte din cărămidă arsă sau din „chirpic".

Casele prezintă prispe parţiale sau totale prevăzute cu stâlpi de lemn la extremităţi, sau, în cazul caselor dezvoltate longitudinal, cu stâlpi dispuşi la distanţe relativ egale pe toată lungimea acestora.

Portul popular tradiţional local relevă evidente influenţe ale zonei Teleorman.

Din amplul repertoriu al folclorului coregrafic zonal, elemente de particularizare locală prezintă dansurile: Brâul căluşăresc, Buceagul, Sălcioara, Ţânţăraşul.

PATRIMONIUL CULTURAL-ISTORIC:

✚**Biserica** «Cuvioasa Paraschiva» **Bârlogu** –[▲]– ctitorită, în anii 1812-1815, de preoţii Gheorghe şi Stoica, împreună cu obştea satului, având ajutorul financiar al boierilor de origine greacă, Costea şi Ilie; reparată în: 1879, 1935, 1944-1945. Biserica prezintă un plan dreptunghiular, cu absidă poligonală decroşată şi pridvor închis; turlă octogonală deasupra pronaosului. Decoraţia exterioară este redusă la un brâu din tencuială în formă de torsadă cu împletitură triplă. A fost construită o clopotniţă [1992-1997]. Întrucât pictura murală iniţială se degradase substanţial, a fost restaurată în 1879, portretele ctitorilor conservându-se în pronaos; repictată în tempera, de Nicolae Nicolescu [1945], restaurată, de Jean T. Popa [1984-1985].

În patrimoniul bisericii, se află cărţi ritualice: Tipic [XIX], Mineie [1852], Ceaslov [1854] şi icoane pictate pe lemn în sec. XIX, un epitaf [1935], clopot [1815].

✚**Biserica** «Sf. Ioan Botezătorul» **Leşile-Mozacu** [1926-1928]~ctitorită de colonel D. Nicolescu din Bucureşti şi Ion Ivan; meşter zidar a fost Zamfir Bănică, „un constructor analfabet genial" •pictură murală: anonim [1928].

✚**Biserica** «Adormirea Maicii Domnului» **Negraşi** [1875]~ctitorită de obştea satului Negraşi, pe locul unei biserici de lemn datând din 1750, acoperite cu stuf, „după obiceiul vremii" •intervenţii: consolidare [1899] •pictură murală: anonim [1875]; repictată de Nicolae Nicolaescu [1946].

✝**Cruce de piatră**: **Bârlogu**: 1642 [7150] februarie 20 –[▲]– în curtea bisericii.

În cursul luptelor pentru apărarea unității și independenței naționale a României, au căzut eroic la datorie 139 locuitori ai comunei Negrași, numărul eroilor menționați nominal în monumentalul volum «Argeș. Cartea eroilor» fiind raportat la evenimente de importanță fundamentală în istoria neamului românesc: Războiul de independență [2], Campania din 1913 [1], Primul război mondial [57], Al doilea război mondial [79].

–REZERVAŢII NATURALE

POIANA NARCISELOR, în suprafață de 4,1 ha, situată în lunca râului Dâmbovnic, este o rezervație naturală, protejată prin lege, pentru valoarea științifică a speciei florale și cadrul peisagistic al covorului de narcise, dominat de siluetele unor arbori.

Condițiile climaterice existente au favorizat, în acest areal depresionar umed, apariția unei specii de narcise (Narcissus stellaris), care înfloresc, primăvara, în perioada de la sfârșitul lunii aprilie până la începutul lunii iunie.

Narcisa de la Negrași – numită, local, *coprină* – este o plantă erbacee, cu tulpină subțire de culoare verde, frunze înguste, ușor îndoite pe nervura principală, cu flori albe, solitare, a căror coronulă este marcată prin margini roșii, iar petalele sunt de culoare alb-gălbui deschis, fin parfumate.

Anual, se organizează, la Negrași, în perioada de maximă înflorire a narciselor, o sărbătoare populară devenită tradiţională. Numele literar al plantei provine din mitologie, Narcis fiind un tânăr frumos, îndrăgostit de propriul său chip, metamorfozat, după moarte, în această splendidă floare.

IN MEMORIAM

✪ **BĂRBULESCU SIMION** [Bârlogu,1925-2008] – critic literar, eseist; licenţiat în litere şi filozofie al Universităţii Bucureşti [1948]; profesor la Buşteni-Prahova. Opera: «Comentarii critice» [1969], «Viaţa ca un roman trăit. Eseu despre poezia lui Demostene Botez» [1983], «Profiluri lirice contemporane» [1987], «Printre scriitori şi artişti» [1988], «Marea iubire», memorii [1997], «De la Eminescu la Cioran», eseuri [1995], «Vladimir Streinu», «Simion Stolnicu» ş. a.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ:

Grigore Constantinescu– *Argeșul monumental – enciclopedie patrimonială*, Pitești, 2011, p. [543-546] – 327.

Iordache-Argeşeanu, Elena Marinescu– *Istoricul comunei Negraşi-Argeş*, Bucureşti, 1941, 40 p.; http://judete.biz/localitati-arges/; Ion Popescu-Argeşel – *Judeţul Argeş*.

–[▲]– Monument istoric şi de artă

Buta
Bârlogu
659
100
Mozacu
679D
Poiana Narciselor Negrasi
Negraşi
679D
679D
503
5
212
Leşile
Birlogu
Buta
659
67
3
Dîmbovnic
503
Mozacu
7
Negraşi
7
6
Zidurile
12

PRIMĂRIA COMUNEI NEGRAŞI.

POIANA CU NARCISE.

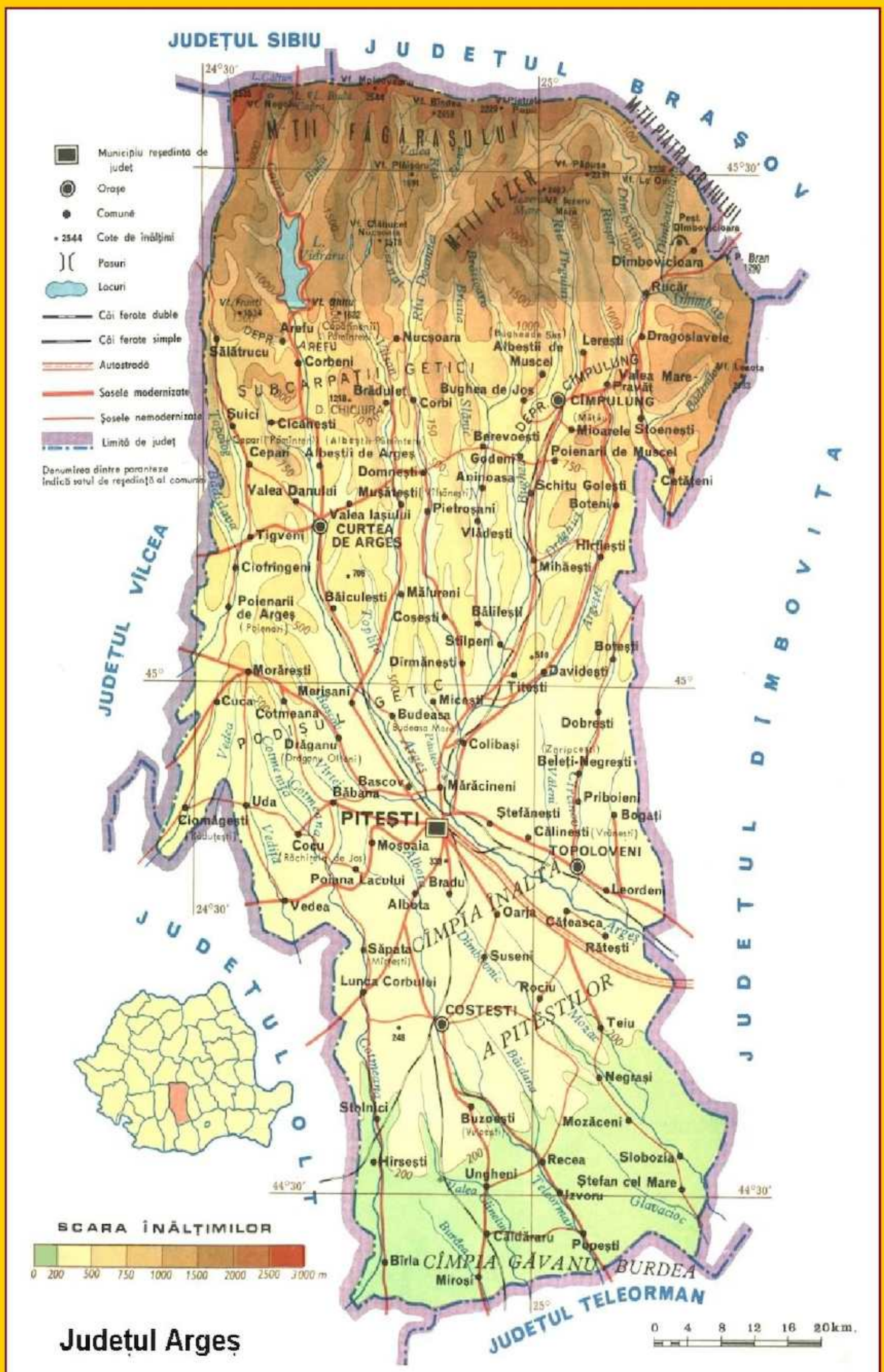

Județul Argeș